

7.10.2022

VN/25541/2022

VALTIONAVUSTUS ERÄISIIN JULKISELLE SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLOLLE COVID-19-EPIDEMIASTA VUONNA 2022 AIHEUTUVIIN LISÄKUSTANNUKSIIN

Avustuksen yleiskuvaus

Sosiaali- terveysministeriö ilmoittaa haettavaksi valtionavustusta kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle vuonna 2022 aiheutuviin sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-lisäkustannuksiin.

Pääministeri Marinin hallitus on vuoden 2020 budjettiriihen yhteydessä sitoutunut korvaamaan covid-19-epidemiaan liittyvät välittömät kustannukset niin kauan kuin tautitilanne ja hybridistrategian toimeenpano sitä edellyttävät. Muuttuneen epidemiatilanteen vuoksi hybridistrategiaa ja kansallista covid-19 testaus- ja jäljitysstrategiaa sekä taudin torjuntaan ja hoitoon liittyviä toimia on vuoden 2022 aikana päivitetty. Koronaepidemian hoidon osalta on siirretty asteittain voimakkaasta valtion ohjauksesta ja poikkeusjärjestelyistä kohti normaalia, joten on myös taloudellisten vastuiden jakautumisen osalta siirryttävä vähitellen normaaliin. Tartuntatautien vastustamistyö ja varautuminen terveydenhuollon häiriötilanteisiin ovat kunnan lakisääteisiä tehtäviä, joita rahoitetaan jo valtionosuusjärjestelmän kautta. Vuonna 2022 covid-19-epidemiasta aiheutuvien kustannusten korvaamisessa on huomioitava myös sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen näkökulmasta on tärkeää, että koronatoimiin osoitettavat valtionavustukset eivät ylitä covid-19-epidemian aidosti aiheuttamia lisäkustannuksia, sillä tieto vuoden 2022 nettokustannuksista toimii lähtökohtana hyvinvointialueiden rahoitukselle. Näin valtionavustukset eivät vääristä vuonna 2023 toimintansa aloittavien hyvinvointialueiden rahoituksen tasoa. Näistä syistä johtuen nyt haettavalla valtionavustuksella on tarkoitus korvata ainoastaan covid-19-epidemian aiheuttamia välittömiä lisäkustannuksia.

Lisäkustannukset korvataan pääosin laskennallisilla perusteilla. Vuoden 2021 valtion talousarvion momentille 33.60.38 (*Valtionavustus julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin, siirtomääräraha 2 v*) on myönnetty 1,6 miljardia euroa covid-19-epidemiasta aiheutuviin sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksiin. Määrärahaa saa käyttää muun muassa testauksen, jäljittämisen ja muiden välittömien covid-19-kustannusten korvaamiseen.

Tässä avustushaussa on haettavana valtionavustusta testaukseen, rokottamiseen, hoitoon ja muihin välittömiin covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin. Vuoden 2022 korvausten osalta järjestetään vain yksi valtionavustushaku, joka on avoinna 7.10.2022–4.11.2022.

Avustukset voidaan myöntää tämän hakuilmoituksen mukaisella tavalla, mikäli eduskunta hyväksyy asiassa annettavan IV lisätalousarvion.

Avustuksiin sovelletaan seuraavia säädöksiä

- Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuviin lisäkustannuksiin (844/2022) ja
- Valtionavustuslaki (688/2001)

Haettavana oleva avustuskokonaisuus ja avustuksen määrän laskeminen

Valtioneuvosto on antanut asetuksen (844/2022) valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuviin lisäkustannuksiin (jäljempänä covid-19-korvausasetus). Asetuksessa säädetään toiminnoista ja kustannuksista, joihin avustusta voi hakea, avustuksen saajista sekä avustuksen hakemisesta.

Asetuksen mukaista toimintokohtaista avustusta myönnetään lisäkustannuksiin, jotka aiheutuvat covid-19-testauksesta, rokottamisesta covid-19-tautia vastaan, covid-19-taudin sairaalahoidosta, tai muista välittömistä kustannuksista. Testausmenetelmänä korvataan PCR- ja antigeenitestausmenetelmät. Covid-19-potilaan hoidon osalta korvataan perusterveydenhuollon vuodeosastohoidosta sekä kotisairaalahoidosta, erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidosta ja tehohoidosta aiheutuvat lisäkustannukset. Korvausta maksetaan vain niiden hoitopäivien osalta, joissa hoidon syy on ensisijaisesti covid-19.

Valtionavustuksen määrä on laskennallinen. Avustus määritetään kertomalla suoritemäärä valtionapuviranomaisen määrittämällä yksikkökorvauksella. Koko vuoden 2022 osalta ei kuitenkaan voida käyttää todellisia suoritemääriä, vaan loppuvuonna syntyvät lisäkustannukset perustuvat valtionapuviranomaisen arvioon. Tämä johtuu siitä, että kunnilla ei ole enää vuonna 2023 järjestämisvastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnasta, johon covid-19-epidemiasta vuonna 2022 syntyneet lisäkustannukset kohdentuisivat. Vuonna 2022 valtionavustukset covid-19-epidemiasta välittömästi aiheutuviin lisäkustannuksiin on siis maksettava kokonaisuudessaan vuoden 2022 aikana.

Osa laskennassa käytettävistä suoritemääristä saadaan hakijalta itseltään ja osa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (jäljempänä THL) tilastotiedoista. Hakijalta itseltään saatavia tietoja ovat testauksen ja perusterveydenhuollon hoitopäivien suoritemäärät. THL:lta saatavia tietoja ovat kuntakohtaiset rokotusten määrät sekä erikoissairaanhoidon ja tehohoidon covid-19-hoitopäivien määrät.

Erikoissairaanhoidon hoitopäivien lisäkustannusten osalta huomioidaan ne 1.1.2022–31.8.2022 väliselle ajalle kohdistuvat erikoissairaanhoidon hoitopäivät, jotka on ilmoitettu Hoitoilmoitusjärjestelmään 16.10.2022 mennessä. Tehohoidon osalta otetaan huomioon vain ne 1.1.–31.8.2022 väliselle ajalle kohdistuvat hoitopäivät, jotka ovat kirjattuna Tehohoidon laaturekisteriin 16.10.2022 mennessä.

Ajanjaksot, joilta avustus lasketaan, poikkeavat toimintokohtaisesti toisistaan. Testauksen, hoidon ja muiden välittömien kustannusten osalta suoritemääriin pohjautuva laskenta perustuu ajanjaksolle 1.1.–31.8.2022. Rokottamisen osalta suoritemääriin pohjautuva laskenta perustuu ajanjaksolle 1.1.–31.10.2022.

Testauksen, hoidon ja muiden välittömien kustannusten osalta loppuvuoden arvion muodostamisessa hyödynnetään koko maan tasolla muun muassa hakijoiden ilmoittamia suoritelmääriä ajalta 1.7.–31.8.2022. Lisäksi arviossa otetaan huomioon hybridistrategian muutokset, epidemiologinen tautitilanne sekä hakijoiden jo saama avustus ja valtion muu rahoitus kokonaisuudessaan. Rokottamisen osalta ajalla 1.11.–31.12.2022 arviossa otetaan huomioon THL:n suositus, rokotettavan väestön määrä ja arvio rokotekattavuudesta.

Valtionavustus määritetään kertomalla hakijakohtainen toimintokohtainen lukumäärä toimintokohtaisella yksikkökorvauksella alla olevan taulukon mukaisesti.

Toiminto	Arvio keskimääräisestä lisäkustannuksesta suoritetta kohden	Aikajänne
Covid-19-testaus	PCR-testaus 96 € Antigeenitestaus 83 €	1.1.–31.8.2022 Loppuvuosi perustuu arvioon
Covid-19-rokottaminen	13 €/rokotuskerta	1.1.–31.10.2022 Loppuvuosi perustuu arvioon
Covid-19-potilaan hoito	278 pth (€/hoitopäivä) 482 esh (€/hoitopäivä) 2 066 teho (€/hoitopäivä)	1.1.–31.8.2022 Loppuvuosi perustuu arvioon
Muut välittömät kustannukset	8 € /asukas	1.1.–31.8.2022 Loppuvuosi perustuu arvioon

Hakulomakkeessa kysytään hakijoilta toimintokohtaisia numeerisia tietoja. Avustuspäätökset perustuvat hakijan antamiin tietoihin, kansallisesti saatavilla olevaan tietoon ja loppuvuoden osalta valtionapuviranomaisen tekemään arvioon. Mikäli hakija ei pysty ilmoittamaan täsmällisiä lukumäärätietoja, hakemuksessa tulee ilmoittaa mahdollisimman tarkka arvio lukumäärätiedosta.

Valtionapuviranomainen arvioi annettujen tietojen oikeellisuutta ja pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä.

Mikäli jotain osaa avustuskokonaisuudesta hakee sekä covid-19-korvausasetuksen 3 §:n tarkoittama avustuksen saaja (kunta), että jokin toinen kunta tai kuntayhtymä, myönnetään avustus sille kunnalle, joka on asetuksen nojalla avustuksen ensisijainen saaja.

Avustuksen hakija

Avustus myönnetään ensisijaisesti kunnalle. Jos kunta on kuntalain (410/2015) 8 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla sopinut avustettavien toimintojen järjestämisvastuun siirtämisestä

osittain tai kokonaan toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle, voidaan avustus myöntää tälle toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle niiden avustuserien osalta, joita kunta ei itse hae.

Edellä mainittu tarkoittaa sitä, että kunta voi siirtää hakuoikeuden toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle kokonaan tai osittain. On esimerkiksi mahdollista, että kunta hakee avustusta vain testauksen, ja rokottamisen kuluihin, ja hoidon osalta korvauksen hakijana toimii kuntayhtymä. Yksittäistä toimintoa koskeva korvaus voidaan myöntää vain yhdelle hakijalle, eli sitä ei voi jakaa kunnan ja muun kunnan tai kuntayhtymän kesken.

Mikäli kunta aikoo siirtää hakuoikeuden toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle, tulee kunnan ilmoittaa tästä mahdollisimman pian tälle toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. Jo siirtoa koskevista suunnitelmista on suositeltavaa tiedottaa. Hakuoikeuksien siirroista ei tarvitse erikseen informoida sosiaali- ja terveysministeriötä.

Ahvenanmaalla aiheutuneiden kustannusten osalta avustus myönnetään Ahvenanmaan maakunnalle. Valtionavustusta voivat hakea Ahvenanmaan maakunnan hallitus ja Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS).

Avustuksen hakeminen

Haku aika alkaa 7.10.2022 ja päättyy 4.11.2022 klo 16:15. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ei käsitellä.

Avustusta haetaan taulukkomuotoisella hakulomakkeella sekä allekirjoitetulla saatteella. Taulukkomuotoinen hakulomake tulee toimittaa xls/xlsx-tiedostona. Hakemusaineistot toimitetaan seuraaviin sähköpostiositteisiin: **[kirjaamo.stm\(at\)gov.fi](mailto:kirjaamo.stm(at)gov.fi)** ja **[koronakorvaukset.stm\(at\)gov.fi](mailto:koronakorvaukset.stm(at)gov.fi)**.

Merkitse sähköpostin aihekenttä seuraavalla tavalla:

Sähköpostin otsikko: hakijan nimi, valtionavustushakemus VN/25541/2022

Nimeä liitteet (excel ja saate) seuraavalla tavalla:

Hakijan_nimi_saate

Hakijan_nimi_hakulomake

Kukin hakija ilmoittaa hakulomakkeessaan vain ne avustuserät, jota se hakee itselleen. Mikäli kunta on edellä mainitulla perusteella siirtänyt hakuoikeutta toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle, tulee tämän toisen kunnan tai kuntayhtymän esittää nämä tiedot omassa hakemuksessaan. Esimerkiksi, jos kunta hakee korvausta testauksen ja rokottamisen kustannuksiin, mutta hoidon osalta korvausta hakee kuntayhtymä, tulee kuntayhtymän sisällyttää edellä mainitut hoidon kustannukset omaan hakemukseensa.

Päätösten laatiminen, avustusten maksaminen ja muutoksenhaku

Tavoitteena on, että avustuspäätökset tehdään joulukuun 2022 aikana ja avustukset maksetaan vuoden 2022 loppuun mennessä.

Valtionapuviranomaisen päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Myönnettyjen valtionavustusten maksaminen käynnistetään välittömästi avustusten myöntämisen jälkeen. Valtionavustuspäätöksiin voi hakea oikaisua päätöksessä tarkemmin todettavalla tavalla.

Annettujen tietojen oikeellisuuden ja avustusten käytön valvonta

Avustusten myöntäminen perustuu hakijoiden antamiin tietoihin, joita verrataan kansallisesti kerättyihin tietoaineistoihin. Avustuksen saajille voidaan toteuttaa tarkastuksia, joiden tarkoituksena on selvittää valtionavustuksen myöntämiseksi annettujen tietojen todenperäisyyttä.

Lisätietoja:

Avustushaun lomakkeet ja perustiedot löytyvät osoitteesta: <https://stm.fi/vuoden-2022-valtionavustushaut>

Mahdolliset kysymykset hakua koskien: koronakorvaukset.stm@gov.fi

Lisätietoa valtionavustuksista yleisesti verkkosivuilla: <https://stm.fi/valtionavustusten-hakeminen>